

**Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun lâ-yihası ve Millî Eğitim, Maliye ve Bütçe komisyonları raporları
(1/348)**

T. C.

Başbakanlık

22 . II . 1952

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2221, 6/519

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Müzeler Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 15 . I . 1952 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

**Başbakan
A. Menderes**

GEREKÇE

Müzelerimizin kurulması ve tarihi ören yerlerimizin düzenlenmesiyle halka açılması ayrı ayrı zamanlarda ve muhtelif tarihlerde vâkı olmuştur. Her müzede bulunan eserler başka karakter taşımaktadır. Büyük ve küçüklüğüne göre masrafları da ayrı ayrıdır. Bu bakımdan müzelerimizin cazip oluşlarına, yapılan masraflara ve halk terbiyesine hizmetlerine göre derece derece ücret tesbiti uygun görülmektedir.

Bu sebeple Millî Eğitim Bakanlığı her müzenin ücretini tâyinde, hattâ bazı müzeleri parasız gezdirmekte serbest olmalıdır. Öyle ören yerlerimiz ve müzelerimiz vardır ki, halk terbiyesindeki büyük önemi bakımından, dühuliyesiz gezdirmek lâzımdır. Öyle müzelerimiz vardır ki, teşhir ettiği hazineler umumi bütçeye gelir kaynağı olacak derecede caziptir; yüksek dühuliyeye rağmen ziyaretçi sayısı hiçbir zaman eksilmiyecektir.

Bu sebeple 3340 sayılı Kanununun ilişik olarak sunulan tasarıyla tâdili derpiş edilmiş bulunmaktadır.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. 1/348

Karar No. 2

19 . XI . 1952

Yüksek Başkanlığa

Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı Yüksek Başkanlıkça komisyonumuza havale edilmekle Millî Eğitim Bakanlığı mümessilinin huzuriyle incelendi.

Gerekçe ve kanun maddelerinde ileri sürülen mucip sebepler yerinde görülerek, ittifakla ve aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Eğitim Komisyonu

Başkanı	Bu rapor sözcüsü
Trabzon	Kastamonu
<i>M. R. Tarakçioğlu</i>	<i>Z. Termen</i>
Balıkesir	Bolu
Y. Pelvan	<i>Z. Danışman</i>
İmzada bulunamadı	
Burdur	Denizli
<i>M. Özbek</i>	<i>F. Başaran</i>
Kütahya	Ordu
<i>R. Koçak</i>	<i>H. Akyol</i>
Seyhan	Yozgad
<i>R. O. Arık</i>	<i>H. Üçöz</i>

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/348

Karar No. 8

3. XII. 1952

Yüksek Başkanlığa

Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair tasarı Maliye ve Millî Eğitim bakanlıkları mümessillerinin de huzuru ile, komisyonumuzca incelendi :

1938 senesinde kabul edilmiş bulunan 3340 sayılı (Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki Kanun) un bugünün ihtiyaçlarını karşılamadığı kanaatine varıldı; şöyle ki :

1938 senesinde müze ve ören yerlerimiz muhtelif sebeplerle lâyrk oldukları ehemmiyeti iktisap etmiş değillerdi. Müzelerimizin bugünkü hale gelmesi için yapılan masraflarda mütemadi artış vardır. Paranın iştirak kabiliyetinin çok daha yüksek olduğu devirde tesbit edilmiş olan ücretler ise bugün, bunlar için yapılan masrafların yanında pek cüzi kalmaktadır. Avrupa'da meselâ Almanya, Fransa ve İngiltere gibi muhtelif memleketlerde tesbit edilen ziyaret ücretleri bizdekiyle kıyaslanamayacak nispette yüksektir. Oralarda bu imkânı sağlıyan seksiyon şeklinde müzelerin tanzimi usulü bizde de tatbik edilmeye başlanmıştır. Topkapı bugün (14) seksiyonu ihtiva eden bir müze haline konulmuştur. Seksiyonların artışına göre ücret almak usulü daha âdilânedir ve tatbikatta da pek çok kolaylıklar sağlanmaktadır. Bu bakımdan idare ile mükellef olan mercie seksiyonlar adedinin artması nispetinde ücrette ayarlama yapmak imkânının verilmesi komisyonumuzca uygun görülmüştür.

Müzelerimizin idare ve inkişafı, ziyaret ücretleriyle pekâlâ sağlanabilecekken bunun ihmali hem bütçeye boşuna külfet tahmil etmek, hem de bir gelir kaynağından faydalanmamak olur.

Yukarıda yazılan ve gerekçede belirtilen hususlar göz önüne alınarak tasarının tümü üzerinde tam bir mutabakata varıldı ve maddelerin müzakeresine geçildi.

Tasarının, 3340 sayılı Kanunun yalnız 1 nci maddesini değiştirdiği görülmekle birlikte buna uygun şekilde bir tadilat yapıldı.

Birinci maddeye, müzelerle alakalı bakanlıklar meyanında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına da kendisine ait müzeler hakkında aynı yetkiyi vermenin icabettiği uygun görüldü, o şekilde bir ilâve yapıldı. Maddenin sonundaki (bakanlığı) kelimesi gramer kaidelerine uyularak (bakanlıkları) şeklinde tashih edildi.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Ko.

Başkanı	Sözeü	Kâtip
Rize	Siird	Zonguldak
I. Akçal	M. D. Süalp	F. Açksoz
Üye	Üye	Üye
Amasya	Erzurum	Samsun
H. Koray	S. Erduman	S. Uluçay
Üye	Üye	Üye
Yozgad	Yozgad	Zonguldak
F. Nizamoğlu	H. Tathoğlu	R. Sivişoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/348

Karar No. 88

80 . V . 1953

Yüksek Reisliğe

Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair Millî Eğitim Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 22 . II . 1952 tarihli ve 6/519 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâiyhası Millî Eğitim ve Maliye komisyonları raporlarıyla birlikte komisyonumuza havale olunmakla tetkik ve müzakere edildi.

Hükümet gerekçesinde; lâiyhanın, muhtelif zamanlarda kurulan ve ziyaretçilere açılan müze ve ören yerleri için ihtiyar olunan masraflara ve taşıdıkları karaktere göre bağlı buldukları Vekâletlerce ücret tesbiti ile aynı zamanda halk terbiyesinde büyük tesiri bakımından ücretsiz olarak gezdirilecek müze ve ören yerlerinin tâ-yini ve 1938 senesinde neşrolunan 3340 sayılı Kanunun birinci maddesi hükmünün, bugünkü lüzum ve zaruretlere muvacehesinde tatmine kâfi gelmediği cihetle tadilini temin maksadiyle hazırlanmış izah edilmektedir.

3340 sayılı Kanunun neşrinden bugüne kadar muhtelif zamanlarda büyük masraflar ihtiyarıyla tesis edilmiş ve âtiyen de edilmesi muhtemel ve daimî masrafları da bulunan bu müesseselerin muhafaza ve gelişmesi ve senelik masraflarının karşılığını da imkân nispetinde temin için bütçeye gelir sağlaması bakımından hazırlanan ve Millî Eğitim ve Maliye komisyonlarınınca da kabul olunan kanun lâiyhası komisyonumuzca uygun görülerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Maliye Komisyonununun tanzim ettiği birinci madde üzerinde cereyan eden müzakerede, muhtelif vekâletlere bağlı olan müze ve ören yerle-

rini ziyaret edenlerden alınacak ücretin bağlı oldukları vekâletler tarafından tâyin ve tesbiti halinde her vekâletin kendi görüş ve takdir derecesine göre birbirine uymayan kararlar ittihaz edebileceği mütalâa edilerek gerek bu ücretlerin, gerek halkın parasız olarak görebilecekleri müze ve ören yerlerinin tâyin ve tesbiti hususunda İcra Vekilleri Heyetini salâhiyetli kılmayı komisyonumuz yerinde görmüş ve maddeyi bu şekilde tadilen kabul etmiştir.

Yürürlük maddeleri şeklen değiştirilmek suretiyle kabul olunan kanun lâiyhası Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Sözcü
Bursa	İstanbul
K. Yılmaz	H. Hüsman
Antalya	Çanakale
A. Sarıoğlu	K. Akmanlar
Diyarbakır	Diyarbakır
Y. Azizoğlu	M. R. Bucak
Diyarbakır	Elâzığ
M. Ekinci	Ö. F. Sanaç
Erzincan	İstanbul
N. Pekcan	E. Adakan
İstanbul	İstanbul
S. Oran	F. Saymer
Kastamonu	Kırklareli
H. Türe	Ş. Bakay
Ordu	Seyhan
R. Aksoy	C. Türk
Siird	Trabzon
B. Erden	C. R. Eyüboğlu
Trabzon	
S. F. Kalaycıoğlu	

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunun 1. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Umuma açılmış olan müzelerle açık müze haline konmuş tarihî binaları ve düzenlenmiş ören yerlerini ve millî sarayları ziyaret edenlerden alınacak duhuliye ücretlerini, her mahal için uygun göreceği miktarda tesbite, lüzum gördüğü yerleri parasız gezdirmeye Millî Eğitim, Askerî müzeler için Millî Savunma Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Millî Savunma, Maliye, Millî Eğitim ve Sağlık ve Sosyal Yardım bakanları yürütür.

Başbakan

A. Menderes

Devlet Bakanı

Millî Savunma Bakanı

H. Köymen

Dışişleri Bakanı

F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı

T. İleri

İko. ve Ticaret Bakanı

Muhlis Etc

G. ve Tekel Bakanı

S. Yırcak

Ulaştırma Bakanı

S. Kurtbek

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

S. Ağaoğlu

Adalet Bakanı

R. Nasuhioğlu

İçişleri Bakanı ve

Devlet Bakanı V.

F. L. Karaosmanoğlu

Maliye Bakanı

H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı

K. Zeytinoğlu

Sa. ve So. Y. Bakanı

Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Bakanı

N. Ökmen

Çalışma Bakanı ve

İşletmeler Bakanı V.

N. Össan

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunun birinci maddesini değiştiren kanun tasarısı

MADDE 1. — Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Umuma açılmış olan müzelerle açık müze haline konmuş tarihî binaları ve düzenlenmiş ören yerlerini ve millî sarayları ziyaret edenlerden alınacak duhuliye ücretlerini, her mahal için uygun göreceği miktarda tesbite, lüzum gördüğü yerleri parasız gezdirmeye Millî Eğitim, sıhhi müzeler için Sağlık ve Sosyal yardım, askerî müzeler için Millî Savunma bakanlıkları yetkilidir.

MADDE 2. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — Müzelerle Ören Yerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki 3340 sayılı Kanunun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Umuma açılmış olan müzelerle açık müze haline konmuş tarihî binaları ve düzenlenmiş ören yerlerini ve millî sarayları ziyaret edenlerden alınacak ücretleri, her mahal için uygun göreceği miktarda tesbite, lüzum gördüğü yerleri parasız gezdirmeye İcra Vekilleri Heyeti yetkilidir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.